

КОНЦЕПТ ПАТРІОТИЗМ У ДИСКУРСІ БАРАКА ОБАМИ

Традиційно цінності є предметом дослідження не лише філософії, зокрема філософського напрямку – аксіології, але й культурології, соціології та політології. Основні положення лінгвокультурології та когнітивної лінгвістики слугували основою для дослідження цінностей у мові. Лінгвокультурологія досліджує взаємодію мови та культури, а мовна об'єктивація цінностей вивчається як один з аспектів цієї взаємодії. Інтерес лінгвістів до вивчення цінностей у мові зумовив становлення нового напрямку лінгвокультурології – аксіологічної лінгвістики, ідеї якої активно розвивають Н. Д. Арутюнова, Є. В. Бабаєва, С. Г. Воркачов, В. І. Карасик, Г. Г. Слишкін, Ю. С. Степанов, Г. М. Солохіна, Є. Вольф, Т. Маркелова, Н. Шведова та інші.

Дослідження цінностей у мові базуються на понятті «концепт» (лінгвокультурний, культурний концепт) [3]. Аксіологічний концепт розуміється (за О. С. Кубряковою) як «оперативна змістова одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи та мови мозку, усєї картини світу, відображеної у людській психіці» [4, 90]. У структурі аксіологічного концепту виділяються понятійний, образний та ціннісний компоненти з домінуванням останнього [3]. Цінності визначаються як явища, погляди та ідеї, що сформувалися під впливом соціально-історичного розвитку суспільства, яким надається перевага через їхню спроможність сприяти вдосконаленню особистості та прогресу суспільства [2, 53]. Вони становлять важливу частину мовної картини світу.

Мовне дослідження цінностей має не лише когнітивний, а й дискурсивний характер, оскільки саме в дискурсі повною мірою реалізується ціннісний потенціал концептів. Дослідженням цінностей у політичному дискурсі займаються Є. В. Бабаєва, В. І. Карасик, Є. І. Шейгал та інші.

Метою роботи є дослідження ціннісних складників концепту ПАТРІОТИЗМ у дискурсі кандидата у президенти США Барака Обами, який у передвиборчих виступах звертається до найбільш актуальних цінностей американського суспільства на даному етапі його соціально-історичного розвитку з метою завоювання симпатії і голосів виборців та єднання з аудиторією.

На думку О. І. Шейгал, політичний дискурс, до якого також належать виступи кандидатів у президенти під час передвиборчих перегонів, – це дискурс боротьби [5, с.3], тому *цінність* – це те, за що кандидати планують боротися на посаді президента; чого вони прагнуть; що вважають найголовнішим.

© Склярова О.В.

У роботі здійснюється лінгвістичний аналіз цінностей, що входять до складу аксіологічного концепту ПАТРІОТИЗМ у політичному дискурсі конкретного політичного лідера, оскільки концепти – це комплексні (культурно-ментально-мовні) одиниці, що репрезентують цінності в індивідуальній та соціальній свідомості.

Актуальність дослідження полягає в тому, що вивчення мовної об'єктивації ціннісних компонентів аксіологічного концепту ПАТРІОТИЗМ на матеріалі виступів Барака Обама дозволяє виявити цінності та їх сегменти, які є найбільш актуальними в сучасному американському комунікативному просторі, та сформулювати уявлення про американську ціннісну картину світу початку ХХІ століття.

Матеріалом дослідження слугували тексти 52 промов кандидата у президенти США Барака Обама.

У ході передвиборчих перегонів у США кандидати у своїх виступах та передвиборчих програмах торкаються цілої низки політичних, економічних та соціальних питань, зокрема таких, як війна в Іраку та боротьба з тероризмом, зниження податків, боротьба з економічною кризою та інші. Усі ці питання актуалізують базові концепти американської концептуальної картини світу та цінності як усього американського суспільства, так і окремих громадян. Саме ці концепти та цінності є предметом маніпуляції у виступах кандидатів з метою завоювання прихильності виборців.

Концепт ПАТРІОТИЗМ та його ціннісні складники є одним з найуживаніших та найбільш резонансних концептів передвиборчих перегонів. На виборах президента США 2008 року постало питання про патріотизм одного з кандидатів, сенатора штату Іллінойс Барака Хусейна Обама (*Barack Hussein Obama Jr.*). Опоненти Б. Обама розгорнули активну кампанію проти нього у ЗМІ через його друге ім'я Хусейн, асоціюючи його з Саддамом Хусейном. Іншим приводом для звинувачень у відсутності патріотизму стало ставлення Обама до війни в Іраку та його спроби внести зміни до Патріотичного акту про захист США від тероризму. У цих випадках активується один з компонентів концепту ПАТРІОТИЗМ американської концептуальної картини світу – *struggle against terrorism* (боротьба з тероризмом). Але найбільш дієвим виявилася активація іншого ціннісного компонента цього концепту – *respect for the national symbols* (повага до країни та її атрибутів), що виявилась у тому, що Обама не начепив значок із прапором США під час зустрічі з ветеранами війни у В'єтнамі та не поклав руку на серце під час виконання національного гімну.

Ще 2004 року опоненти сенатора Джона Керрі на виборах президента США довели, що виборці дуже чутливі до припущення, що кандидат є недостатньо патріотичним. Критики атакували кандидата від демократів через проект *Swift Boat Veterans for Truth*, що розпочався як незначна телевізійна реклама на замовлення та перетворився на велику

проблему, що переслідувала Дж. Керрі місяцями. Колишній сенатор Массачусетса зізнався, що невдала і млява реакція на заяви про непатріотичність, що здавалися не вартими уваги, коштувала йому перемоги на виборах. Навіть термін *swift boating* увійшов до передвиборного лексикону на позначення кампанії проти опонента, що ставить під сумнів його надійність та патріотизм.

Тому, щоб не втратити голоси виборців, Барак Обама змушений був доводити свою патріотичність у передвиборних виступах, апелюючи до найважливіших цінностей американського суспільства, зокрема таких, як свобода, єдність, що у свою чергу є складниками аксіологічного концепту ПАТРІОТИЗМ американської концептуальної картини світу.

Інтерпретація Б. Обамою самого концепту ПАТРІОТИЗМ дещо відрізняється від традиційної – демонстрації національного прапора чи розмов про вірність країні. За словами Барака Обама, патріотизм – це не просто абстрактне почуття любові до країни, до політичного утворення чи ділянки на мапі, це вірність ідеалам та цінностям країни, заради яких можна жертвувати собою, які потрібно захищати і бути їм відданим: *«patriotism is always more than just loyalty to a place on a map or a certain kind of people. Instead, it is also loyalty to America's ideals - ideals for which anyone can sacrifice, or defend, or give their last full measure of devotion»*[6]; це любов та віра в американців *«... patriotism in my mind — not just a love of America in the abstract, but a very particular love for, and faith in one another as Americans....»* (Speech 2). Патріотизм Обама глибший за символіку чи сентиментальні почуття: *«Patriotism is deeper than its symbolic expressions, than sentiments about place and kinship that move us to hold our hands over our hearts during the national anthem»* (Speech 2); більший за банальну демонстрацію відданості національному прапору: *«patriotism is required to offer more than bromides about love of flag and of country»* (Speech 1); підспівування національному гімну, святкування Дня подяки чи феєрверки на День Незалежності: *«not just the recitations of the Pledge of Allegiance or the Thanksgiving pageants at school or the fireworks on the Fourth of July, as wonderful as those things may be»* (Speech 1).

Патріотизм вимагає чітких визначень та рішучих дій: *«Patriotism has to involve definitions, commitments and actions»* (Speech 1). На думку Б. Обама, кожен, хто вважає себе патріотом, повинен не лише говорити про свій патріотизм, але й роботи щось, щоб змінити Америку на краще: *«America must practice the patriotism it preaches»* (Speech 3); *«I might play a small part in building a better America»* (Speech 4); *«loving your country must mean accepting your responsibility to do your part to change it»* (Speech 1). Бути патріотом потрібно не тільки під час воєнних дій: *«we ask Americans to be patriotic about something other than war»* (Speech 3); оскільки незалежно від того, підтримує людина війну в Іраку чи виступає проти, вона все одно залишається патріотом, адже народ Сполучених Штатів присягає на вірність країні та захищає її: *«There're patriots who*

opposed the war in Iraq and patriots who supported it. We are one people, all pledging allegiance to the stars and stripes, all defending the United States of America» (Speech 3); жертвує собою заради спільного блага: «... *patriotism also means a willingness to sacrifice for our common good»* (Speech 2), бореться за мрії та цінності своїх батьків, народу та всієї країни: «*I'm living and fighting for my parents' dreams and the American dream»* (Speech 3).

Дуже часто для репрезентації у мові цих концептуальних ознак використовуються різні стилістичні фігури, зокрема метафори *sentiments move us...; place on a map, certain kind of people* у значенні всієї країни, порівняльні звороти *more than, deeper than, as ... as*, перерахування *sacrifice, or defend, or give*, протиставлення — *Instead, ...; not just ... but ...*. Пояснюючи, яким повинен бути патріот, Б. Обама використовує модальні дієслова *must, have to, might*, реалії американської мовної картини світу *American dream, stars and stripes*.

У структурі концепту ПАТРІОТИЗМ у виступах Барака Обама були виокремлені домінантні, регулярно повторювані, експліцитно та імпліцитно виражені концептуальні ознаки, що об'єднуються в сегменти за домінантними ознаками, в основу яких була покладена класифікація цінностей Б. С. Єрасова [1, 114-116]. У виступах Барака Обама були виокремлені такі сегменти ціннісного компонента концепту ПАТРІОТИЗМ: політичні цінності, соціальні цінності, життєві цінності, моральні цінності, релігійні цінності, естетичні цінності, економічні цінності. Таким чином, сегменти розуміються як складники концепту, що мають у своєму складі рівноправні за ступенем абстракції елементи, виокремлені тематично. Варто зазначити, що сегменти тісно взаємопов'язані і не мають чітких меж, оскільки та сама концептуальна ознака може входити одразу до декількох тематичних блоків та представляти одночасно різні цінності.

Сегмент «політичні цінності» у структурі аксіологічного концепту ПАТРІОТИЗМ у виступах Барака Обама представлений декількома цінностями. На відміну від традиційного складу сегменту «політичні цінності» концепту ПАТРІОТИЗМ, найяскравішою цінністю у виступах Б. Обама є цінність *changes* (зміни), що є не випадковим, оскільки вона є провідною ідеєю ісієї його передвиборної кампанії: «... *in the face of impossible odds, people who love their country can change it»*; «*Let us transform this nation»* (Speech 4); «*patriots are willing to work tirelessly to make this country better»* (Speech 5). Найбільш уживаними є дієслова та словосполучення на зразок *to change, to transform, to turn to better, to make better* та інші, що входять до лексико-семантичного поля «зміни» з ядерною лексемою *changes*, яка у свою чергу називає вище зазначену цінність.

Інша цінність – це *liberty* (свобода), але це не лише абстрактна ідея: «*The idea of liberty»* (Speech 1); це свобода від когось: «*We are the nation*

that liberated a continent from a madman» (Speech 6); свобода у країні та по всьому світу: «*Let us... stand up for the enduring American values that we cherish and seek a new birth of freedom at home and around the world»* (Speech 7); свобода втілювати свої мрії: «*That is the liberty we defend — the liberty of each of us to follow our dreams»* (Speech 2); свобода слова: «*that we could be free to say what we want»* (Speech 1). Найчастіше Б. Обама вживає такі одиниці, як *liberty, freedom, to liberate from, to be free to, independent*, що належать до лексико-семантичного поля «свобода» з ядреною лексемою *liberty*.

Це також *love of and respect for the homeland* (любов та повага до батьківщини), що є внутрішнім відчуттям, закладеним ще з дитинства, яке розвивалося під впливом вдячності за все те, що країна зробила для нього: «*I could not help but love this country for all that it's given me»* (Speech 3), «*patriotism starts as a gut instinct, a loyalty and love for country rooted in my earliest memories»* (Speech 1), де семантика словосполучення *a gut instinct* звернена до витоків внутрішнього стану людини, а саме її дитинства, а одним із компонентів семантики дієслова *root* є заглибленість, у тому числі й у минуле людини. Тісно пов'язана з вищеназваною і цінність *greatness of the American nation* (велич американської нації): «*We are America»* (Speech 6), де використовується синекдоха для ототожнення громадян Сполучених Штатів з усією країною; «*We are blessed to be Americans, and blessed that so many of us have so often believed in a cause far greater than self-interest, far greater than ourselves»* (Speech 2), де за допомогою метафоричного використання дієслова *bless* підкреслюється богообраність американського народу та його прагнення присвятити себе найвищому благу.

Цікавим є те, що традиційну цінність американської ціннісної картини світу *struggle against terrorism* (боротьбу з тероризмом) не так яскраво виокремлено у виступах Барака Обами, а представлено лише як периферію цінності *love of and respect for the homeland* у значенні «жертва заради своєї країни», «боротьба з ворогом країни» та «пам'ять про військових, загиблих в ім'я батьківщини» та складову частину цінностей *justice* (правосуддя), *unity* (єдність) та *security* (безпека) і виражено мовними одиницями *bring to justice, defend homeland, defeat terrorists* та метафорою *give last full measure of devotion*: «*We must always express our profound gratitude for the service of our men and women in uniform. Period. Indeed, one of the good things to emerge from the current conflict in Iraq has been the widespread recognition that whether you support this war or oppose it, the sacrifice of our troops is always worthy of honor»* (Speech 1); «*On 9/11, Americans across our great country came together to stand with the families of the victims. Let us renew that spirit of service and that sense of common purpose. Let us remember that the terrorists responsible for 9/11 are still at large, and must be brought to justice. Let us resolve to defeat terrorist networks, defend the American homeland»* (Speech 7). Для

Обами the PATRIOT Act, що є традиційним втіленням цінності *struggle against terrorism* в американській концептуальній картині світу, уособлює швидше антицінність, оскільки протистоїть іншим цінностям, зокрема таким, як *liberty, security* та *human rights*, тому для характеристики цього закону він використовує мовні одиниці з яскраво вираженою негативною оцінкою *threat, violate, intrude* і надає дієслову *sacrifice* негативною конотації: «*We don't have to settle for a PATRIOT Act that sacrifices our liberties or our safety ... threatening to violate our rights and freedoms as Americans*» (Speech 8).

Цінність *equality* (рівність) декларує рівні можливості для всіх громадян. Лексеми *equal, equality, alike* та уточнення *every single one of us* підкреслюють причетність кожного окремого громадянина до створення нової країни: «*That is the equality we seek - not an equality of results, but the chance of every single one of us to make it if we try*» (Speech 1); використовуючи метафору *not to be constrained by the accident of birth*, наголошує на рівних правах незалежно від народження: «*... it is this essential American idea - that we are not constrained by the accident of birth but can make of our lives what we will - that has defined my life, just as it has defined the life of so many other Americans*» (Speech 1); рівності перед законом: «*we could be equal in the eyes of those laws*» (Speech 1). Ідея *equality* тісно пов'язана з цінністю *human rights*, це зокрема права афроамериканців: «*I remember her explaining how this declaration applied to every American, black and white and brown alike*» (Speech 1); громадянські права, права жінок, право голосу для всіх та інші: «*We are the nation ... that won Civil Rights, and Women's Rights, and Voting Rights for all our people*» (Speech 6), повтори лексеми *rights* підкреслюють важливість досягнення; з цінністю *unity*: «*This time we want to talk about the men and women of every color and creed who serve together, and fight together, and bleed together under the same proud flag*» (Speech 9), для репрезентації якої використовуються повтори з лексичними одиницями *together, same, we, us, our*; та з цінністю *democracy*, що репрезентується такими концептуальними ознаками, як верховенство права, вільна преса, свобода совісті та ін., і реалізується у мові метафорами *a vision goes beyond the ballot box; free press, vibrant society, honest forces* та ін., які формують лексико-семантичне поле «демократія» з ядерною лексемою *democracy*: «*We must put forward a vision of democracy that goes beyond the ballot box. We should increase our support for strong legislatures, independent judiciaries, free press, vibrant civil society, honest police forces, religious freedom, and the rule of law*» (Speech 10).

Дуже яскраво у виступах кандидата у президенти США представлений сегмент «економічні цінності», оскільки саме Б. Обама був ініціатором законопроекту the Patriot Employer Act, у якому чотири сторінки присвячено переліку ознак *patriotic company* (патріотичної компанії), яка, на відміну від інших, виплачує заробітну платню не

меншу, ніж федеральний прожитковий мінімум, сплачує як мінімум 60% за медичну страховку та ін.; за допомогою однорідних присудків перелічено її концептуальні ознаки: *«pay at least 60 percent of each employee's health care premiums»*; *«have a position of neutrality in employee [union] organizing drives»*; *«maintain or increase the number of full-time workers in the United States relative to the number of full-time workers outside of the United States»*; *«pay a salary to each employee not less than an amount equal to the federal poverty level»*; *«provide a pension plan»* (Speech 3). За допомогою метафор *reshape economy*, *lift up middle-class*, *end poverty*, *tyranny of oil* та ін. виражається традиційна цінність *economic prosperity* - економічне процвітання, що можливе завдяки економічним реформам: *«Let us be the generation that reshapes our economy to compete in the digital age. And as our economy changes, let's be the generation that ensures our nation's workers are sharing in our prosperity. Let's protect the hard-earned benefits their companies have promised. Let's make it possible for hardworking Americans to save for retirement. And let's allow our unions and their organizers to lift up this country's middle-class again. Let's be the generation that ends poverty in America»* (Speech 4). Репрезентуючи іншу цінність *resource independence* (незалежність від імпортованих ресурсів), Б. Обама використовує метафори *tyranny of oil*, *homegrown fuels*, *spur demands*: *«Let's be the generation that finally frees America from the tyranny of oil. We can harness homegrown, alternative fuels like ethanol and spur the production of more fuel-efficient cars»* (Speech 4).

До сегмента «соціальні цінності» можна віднести цінність *employment* (зайнятість) у значенні працевлаштування та професійної підготовки населення: *«Every single person willing to work should be able to get job training that leads to a job»* (Speech 4), що реалізується в мові метафорою *training leads to job*; а також *education* (освіта) з концептуальними ознаками високих стандартів навчання та доступу до якісної освіти для всіх громадян, забезпечення та інвестування в науку та освіту, підготовку вчителів, що виражаються словосполученнями *give support*, *pay*, *resources*, метафорою *army of teachers*, які є складниками лексико-семантичного поля «освіта» з ядерною лексемою *education*: *«Let's set high standards for our schools and give them the resources they need to succeed. Let's recruit a new army of teachers, and give them better pay and more support in exchange for more accountability. Let's make college more affordable, and let's invest in scientific research»* (Speech 4).

У сегменті «життєві цінності» виокремлюються такі цінності, як *health* (здоров'я), з концептуальними ознаками загального медичного страхування, боротьби з кризою в системі охорони здоров'я, з хронічними захворюваннями, з бюрократією в системі медицини, що виражено за допомогою метафор *tackle crisis*, *cut bureaucracy*: *«Let's be the generation that finally tackles our health care crisis. We can control costs by focusing on prevention, by providing better treatment to the chronically ill,*

and using technology to cut the bureaucracy. Let's be the generation that says right here, right now, that we will have universal health care in America by the end of the next president's first term» (Speech 4); цінність *security* (безпека американців) у значенні охорони громадян, а не втручання у їхнє приватне життя, яке допускається Патріотичним актом про захист від терористів, баланс між вимушеними діями та неконтрольованою владою, що передано персоніфікацією *security must protect, democracy is tested, democracy is faced*: «Homeland security must protect citizens, not intrude on them. Every democracy is tested when it is faced with a serious threat. As a nation we have to find the right balance between privacy and security, between executive authority to face threats and uncontrolled power» (Speech 3); а також *American character* (характерні риси американської нації), зокрема героїзм, працелюбність, гумор, невгамовність та енергія, що виражається виключно мовними одиницями з позитивною семантикою: «The greatness of our country — its victories in war, its enormous wealth, its scientific and cultural achievements — have resulted from the toil, drive, struggle, restlessness, humor, and quiet heroism of the American people» (Speech 2).

Сегмент «релігійні цінності» представлений цінністю *religious freedom* (свободи віросповідання) з концептуальними ознаками рівних прав незалежно від належності до певної релігійної спільноти та права об'єднуватися в такі спільноти і сповідувати будь-яку релігію чи не сповідувати жодної: «go beyond the racial divisions and the religious divisions»; «we might recognize the values that both religious and secular people share»; «I can't impose my religious views on another» (Speech 3); «Religious freedom» (Speech 10); «we could be free to assemble with whomever we want and worship as we please» (Speech 1). На позначення цієї цінності у мові знову використовуються лексеми *free, freedom, liberty*, словосполучення *be/feel free to, as we please* та метафора *go beyond borders*.

До сегмента «естетичні цінності» належить цінність *honoring national heritage* (повага до культурного спадку нації), втілена в таких концептуальних ознаках, як американський спосіб життя, американська мрія, перебування людини на Місяці та ін., що виражене минулим часом дієслів як наголошування на тому, що вже досягнуто і не може бути втрачене: «the joys of American life and culture» (Speech 1); «... we opened railroads to the west, we landed a man on the moon, and we heard a King's call to let justice roll down like water, and righteousness like a mighty stream...» (Speech 4).

До «моральних цінностей» належать такі цінності, як *respect for the national symbols* (повага до країни та її атрибутів): «I revere the American flag, and I would not be running for president if I did not revere this country» (Speech 3), де використовується синекдоха *American flag* на позначення всієї країни та дієслово *revere*, яке зазвичай вживається в урочистих

промовах; а також цінність *responsibility* - найвищій обов'язок американця зробити все для країни, яка подарувала громадянину права та свободи, що реалізується в мові повторами лексем *responsibility, responsible*: *«try to make a nation in which all people share in the promise and responsibilities of freedom»*; *«loving your country must mean accepting your responsibility to do your part to change it»* (Speech 1); *«freedom from responsibility is selfishness»* (Speech 2); *«to realize that the responsibility we have to one another as Americans is greater than the pursuit of any ideological agenda»* (Speech 6).

Досить цікавим є використання Бараком Обамою прецедентних імен та текстів, оскільки в його виступах вони також набувають ознак цінностей: Декларація Незалежності як репрезентація цінності *equality*: *«I remember, when living for four years in Indonesia as a child, listening to my mother reading me the first lines of the Declaration of Independence - "We hold these truths to be self-evident, that all men are created equal»* (Speech 1); батьки-засновники та Гарі Трумен стають уособленням цінності *independence*: *«On a spring morning in April of 1775, a simple band of colonists - farmers and merchants, blacksmiths and printers, men and boys - left their homes and families in Lexington and Concord to take up arms against the tyranny of an Empire»*; *«And it was the most famous son of Independence, Harry S Truman»* (Speech 1), Авраам Лінкольн – цінності *unity*: *«Abraham Lincoln hold the Union together»* (Speech 1).

Б. Обама підкреслює свою рівність з усіма американцями, використовуючи лексеми *we, us*, зворот *«For me, as for most Americans...»*, наголошує на тому, що він має спільні з ними мрії та цінності: *«our dreams and values»* (Speech 4). Використовуючи власні спогади, кандидат у президенти нагадує виборцям про спільне минуле та схоже походження: *«One of my earliest memories is of sitting on my grandfather's shoulders and watching the astronauts come to shore in Hawaii. I remember the cheers and small flags that people waved, and my grandfather explaining how we Americans could do anything we set our minds to do»* (Speech 1).

Для виокремлення найголовніших та ключових цінностей Б. Обама використовує повтори: *«That's my idea of America»*; *«It is up to us to teach them that even though we have faced great challenges.... It is up to us to teach them that America has been a force for good in the world...»*; *That is the liberty we defend - the liberty of each of us to pursue our own dreams. That is the equality we seek - not an equality of results, but the chance of every single one of us to make it if we try. That is the community we strive to build»* (Speech 1).

Риторичні запитання також привертають увагу виборців до цінностей американського суспільства: *«How do we keep ourselves safe and secure while preserving our liberties? How do we restore trust in a government that seems increasingly removed from its people and dominated*

by special interests? How do we ensure that in an increasingly global economy, the winners maintain allegiance to the less fortunate? And how do we resolve our differences at a time of increasing diversity?» (Speech 1).

Таким чином, дослідивши виступи сенатора Барака Обама в передвиборних перегонах 2008 року, можна дійти висновку, що у своїх промовах він апелює до найголовніших цінностей американського суспільства, які є складниками аксіологічного концепту ПАТРІОТИЗМ американської концептуальної картини світу, але їх комбінація дещо відрізняється від традиційного складу ціннісного компонента аналізованого концепту. Ці цінності можна поділити на сегменти, чи складники концепту, що мають у своєму складі рівноправні за ступенем абстракції елементи, виокремлені тематично, які мають свої концептуальні ознаки. Ці ознаки реалізуються в мові за допомогою різних мовних одиниць, які формують лексико-семантичне поле з ядерною лексемою, що в більшості випадків називає саму цінність.

У виступах Б. Обама було виокремлено такі сегменти ціннісного компонента концепту ПАТРІОТИЗМ:

- «політичні цінності» - *change* (що становить ядро концепту ПАТРІОТИЗМ в інтерпретації Барака Обама), *liberty, love of and respect for the homeland, greatness of the American nation, unity, equality, democracy, justice*, (складниками якої є традиційна цінність *struggle against terrorism*);

- «економічні цінності» - *patriotic company* (ця цінність яскраво виражена у виступах Обама, але не є складником ціннісного компонента концепту ПАТРІОТИЗМ у традиційній американській картині світу), *economic prosperity, resource independence*;

- «соціальні цінності» - *employment, education*;

- «життєві цінності» - *health, security, American character*;

- «релігійні цінності» - *religious freedom*;

- «естетичні цінності» - *honoring national heritage*;

- «моральні цінності» - *respect for the national symbols, responsibility*.

Ці сегменти взаємопов'язані, деякі цінності можуть входити до складу одразу кількох сегментів.

У виступах Барака Обама прецедентні імена та тексти також набувають рис ціннісних складників концепту ПАТРІОТИЗМ.

Для виокремлення найголовніших цінностей кандидат у президенти використовує різні мовні засоби, метафори, протиставлення, повтори, риторичні запитання, вказівки на власні спогади, підкреслює тотожність своїх мрій і цінностей мріям та цінностям усього американського народу.

Література

1. Ерасов Б. С. Социальная культурология / Б. С. Ерасов. – М.: Аспект Пресс, 1997. – 591 с.
2. Казанов Х. М. Трансформация ценностных ориентаций в современном российском обществе: Дис. докт. философ. наук. / Х. М. Казанов. – Нальчик: Изд. МГТИ, 2002. – 277 с.
3. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. – М.: Гнозис, 2004. – 390 с.
4. Кубрякова О. С., Демьянков В. З., Панкрац Ю. Г., Лузина Л. Г. Краткий словарь когнитивных терминов / О. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрац, Л. Г. Лузина, - М.: Изд-во МГУ, 1996. – 245 с.
5. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса: Монография. – Волгоград: Перемена, 2000. – 368 с.
6. http://www.realclearpolitics.com/articles/2008/05/obamas_patriot_campagin.html http://online.wsj.com/article/SB120407121574294919.html?mod=opinion_main_review_and_outlooks

Список ілюстративного матеріалу

1. **Speech 1** – *The America We Love* від 30.06.08. // http://www.nydailynews.com/opinions/2008/06/29/2008-06-29_barack_obamas_realistic_view_of_history_.html
2. **Speech 2** - *Faith in One Another as Americans* від 01.07.08 // <http://www.msnbc.msn.com/id/25479276/?GT1=43001>
3. **Speech 3** – *Barack Obama on Homeland Security* від 13.07.08 // http://ontheissues.org/2008/Barack_Obama_Homeland_Security.htm
4. **Speech 4** - *Presidential Announcement* від 10.02.07 // <http://obamaspeeches.com/099-Announcement-For-President-Springfield-Illinois-Obama-Speech.htm>
5. **Speech 5** - *A Defying Moment for Our Nation* від 04.07.08 // http://www.realclearpolitics.com/articles/2008/06/obamas_victory_speech_in_st_pa.html
6. **Speech 6** – *Turn the Page* від 28.04.07 // <http://obamaspeeches.com/120-Obama-Turn-The-Page-Speech-California-Deomcratic-Convention.htm>
7. **Speech 7** - *Statement of Senator Barack Obama on the Anniversary of the 9/11 Attacks* від 11.09.08 // <http://my.barackobama.com/page/community/post/stateupdates/gG5LVB>
8. **Speech 8** – *Senate Floor Statement – The Patriot Act* від 15.12.05 // <http://obamaspeeches.com/041-The-PATRIOT-Act-Obama-Speech.htm>
9. **Speech 9** - *A More Perfect Union* від 18.03.08 // http://www.realclearpolitics.com/articles/2008/03/a_more_perfect_union.html
10. **Speech 10** – *Renewing US Leadership in the Americas* від 23.03.08 // http://www.realclearpolitics.com/articles/2008/05/renewing_us_leadership_in_the.html

The article deals with the latest samples of American political discourse - appeal to values in Mr. Obama's speeches, namely analysis of the concept PATRIOTISM. Different values related to the concept are considered, precedent names and texts are described.

Key words: American political discourse, concept, patriotism, values

На материале последних образцов политического дискурса США в статье изучаются современные американские ценности, а именно концепт ПАТРИОТИЗМ в речах кандидата в президенты США г-на Обамы. В статье изучены различные аспекты преломления этого концепта, в том числе прецедентные имена и прецедентные тексты.

Ключевые слова: американский политический дискурс, концепт, патриотизм, ценности